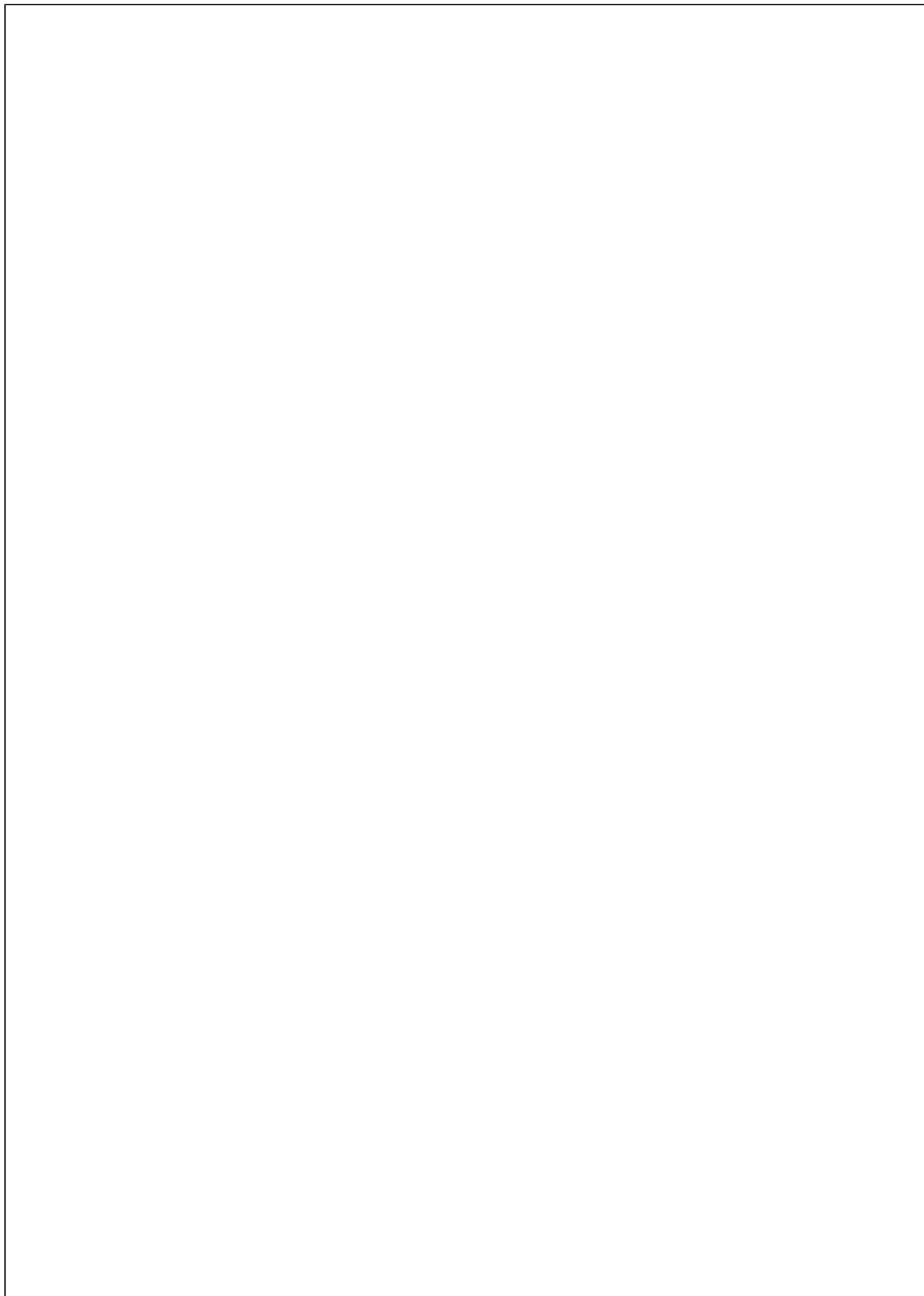

Instytut Pamięci Narodowej - Warszawa

<https://warszawa.ipn.gov.pl/waw/aktualnosci/246969,Pamietamy-o-zolnierzach-broniacych-Westerplatte-Warszawa-Legionowo.html>
02.09.2026, 08:08

Pamiętamy o żołnierzach broniących Westerplatte - Warszawa, Legionowo

01.09.2026

[II Wojna Światowa obrońcy Westerplatte](#)

W 87. rocznicę wybuchu II wojny światowej zastępca dyrektora Oddziału IPN w Warszawie Zbigniew Siedlewski złożył kwiaty w miejscach pochówku i upamiętnienia obrońców Westerplatte.

W ten sposób Oddział IPN w Warszawie oddał hołd polskim żołnierzom, którym jako pierwszym przyszło walczyć z niemieckim najeźdźcą. Od 1 do 7 września 1939 roku bronili Wojskowej Składnicy Tranzytowej, mimo osamotnienia i przeważających sił wroga.

Dzielna obrona Westerplatte stała się ogólnonarodowym symbolem oporu, bohaterstwa i poświęcenia.

Zbigniew Siedlewski złożył kwiaty:

- na grobie Jana Gryczmana na Cmentarzu Bródnowskim w Warszawie przy ul. św. Wincentego 83 (kw. 6 I VI 9);
- na grobie Stefana Ludwika Grodeckiego na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach w Warszawie przy ul. Powązkowskiej 43/45 (kwatery B18, rząd 1);
- pod tablicą upamiętniającą Karola Szwedowskiego na Cmentarzu Parafialnym w Legionowie (kwatery wojenna).

Biogramy żołnierzy

Stefan Ludwik Grodecki (1903-1968)

Porucznik rezerwy Wojska Polskiego. W Wojskowej Składnicy Tranzytowej od sierpnia 1934 r. odpowiadał za budowę i działanie infrastruktury technicznej. W czasie obrony Westerplatte, pełniąc funkcję adiutanta mjr. Henryka Sucharskiego, był jedną z jego najbardziej zaufanych osób. Po kapitulacji Westerplatte trafił do niewoli niemieckiej, którą przeżył w Oflagu II C Woldenberg. Odznaczony m.in. Srebrnym Krzyżem Virtuti Militari.

Jan Gryczman (1900-1985)

Chorąży Wojska Polskiego. Na Westerplatte od końca marca 1939 r. W chwili niemieckiego ataku na Westerplatte pełnił funkcję zastępcy dowódcy placówki „Prom”, a następnie przejął jej dowodzenie po rannym por. Leonie Pajaku. Po odwróceniu żołnierzy do Wartowni nr 1 kierował nią aż do kapitulacji. Wzięty do niewoli trafił do Oflagu II C Woldenberg, gdzie spędził całą wojnę. Odznaczony m.in. Srebrnym Krzyżem Virtuti Militari.

Karol Szwedowski (1878-1941)

Dyplomowany mistrz budowlany, pracownik Wojskowej Składnicy Tranzytowej na Westerplatte. Uczestnik obrony Westerplatte, niosący pomoc obrońcom we wrześniu 1939 r. Więzień

niemieckiego obozu koncentracyjnego KL Stutthof. Mieszkaniec Bukowca w Legionowie, gdzie zmarł po powrocie z obozu 30 sierpnia 1941 r. Niemcy zamordowali jego dwóch synów: Ryszarda w Palmirach (26 lutego 1940) i Karola w KL Auschwitz (marzec 1941).

1 września 1939 r. o godzinie 4.45 niemiecki pancernik „Schleswig-Holstein” rozpoczął ostrzał Wojskowej Składnicy Tranzytowej na Westerplatte, bronionej przez Wojsko Polskie w sile, według różnych źródeł, od 182 do 210 żołnierzy. W ten sposób padły pierwsze salwy w II wojnie światowej. Polska załoga Westerplatte bohaterstwo walczyła w obronie powierzonej jej placówki, demonstrując całemu światu wolę oporu w bezpośrednim sąsiedztwie Wolnego Miasta Gdańska - miasta, które posłużyło Hitlerowi za pretekst do napaści na Polskę. Atakowana z lądu przez oddział SS „Heimwehr Danzig” i 3. kompanię morską, ostrzeliwana z morza przez pancernik „Schleswig-Holstein” i dwa niemieckie torpedowce, a także bombardowana przez niemieckie bombowce nurkujące wytrwała o wiele dłużej, niż planowane 12 godzin, do czego obligowały ją rozkazy.

Kapitulacja Westerplatte nastąpiła dopiero 7 września, a jej głównym powodem był brak możliwości udzielenia pomocy medycznej ciężko rannym polskim żołnierzom. W trakcie siedmiodniowych walk poległo co najmniej 15 polskich żołnierzy, a około 50 zostało rannych. Z obroną Westerplatte na zawsze związały się nazwiska dwóch polskich oficerów: dowódcy mjr. Henryka Sucharskiego oraz jego zastępcy, kpt. Franciszka Dąbrowskiego. Walki na Westerplatte miały doniosłe znaczenie nie tylko ze względu na ich wymiar moralny. Stawiając skuteczny opór przez cały tydzień na półwyspie położonym u ujścia Martwej Wisły Wojsko Polskie skutecznie angażowało znacznie siły niemieckie, które nie mogły równocześnie być wykorzystane do ataku na Gdynię, port wojenny na Oksywiu oraz Rejon Umocniony na Helu.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Warszawa

II wojna światowa